

ประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันแพล และน้ำมันปาล์ม[†] ต่ออาการปวดกล้ามเนื้อ คอ บ่า ไหล่ ในนักศึกษา^{*} วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิจเขต

สำพლ บุญเพียร^{1,*} วินิทร เซิดชูธีรกุล¹
สายฝน ตันตะโยธิน¹

¹วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิจเขต

*Corresponding author e-mail: Aumpoltor@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันแพล และน้ำมันปาล์มต่ออาการปวดกล้ามเนื้อคอ บ่า ไหล่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิจเขต จำนวน 40 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบวัดระดับความปวดเครื่องวัดระดับความรู้สึกกดเจ็บ เครื่องวัดองศาการเคลื่อนไหวของข้อ และแบบบันทึกข้อมูลการทดลอง สติ๊ติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สติ๊ติการทดสอบที่ แบบกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน และสติ๊ติการทดสอบที่ แบบกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่าหลังการนวดด้วยน้ำมันแพลมีผลทำให้ระดับอาการปวดลดลง ระดับความรู้สึกกดเจ็บเพิ่มขึ้นและองศาการเคลื่อนไหวลดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังการนวดด้วยน้ำมันปาล์มมีผลทำให้ระดับอาการปวดลดลง ระดับความรู้สึกกดเจ็บเพิ่มขึ้น และองศาการเคลื่อนไหวลดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการนวดด้วยน้ำมันแพลมสามารถลดระดับอาการปวด เพิ่มระดับความรู้สึกกดเจ็บ และองศาการเคลื่อนไหวลดได้ดีกว่าการนวดด้วยน้ำมันปาล์มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : การนวด/ น้ำมันปาล์ม/ น้ำมันแพล/ อาการปวดกล้ามเนื้อคอ บ่า ไหล่

Effect of Plai Oil and Palm Oil Massage on Neck and Shoulder Pain in Students of Kanchanabhishek Institute of Medical and Public Health Technology

Aumpol Bunpean^{1,*} Warinthon Cherdchuterakhun¹
Saifon Tantayothin¹

¹Kanchanabhisek Institute of Medical and Public Health Technology, Nontaburi Province

*Corresponding author e-mail: Aumpoltor@hotmail.com

Abstract

This quasi-experimental research aimed to study an effect of Plai oil and palm oil massage on neck and shoulder pain in students of Kanchanabhishek Institute of medical and public health technology. The sample of this study consisted of 40 of students of Kanchanabhishek Institute of Medical and Public Health Technology were selected on purposive sampling method according to the specification. The research instrument used for data collection was Numeric Rating Score, Algometer, Inclinometer and Experimental data record. Frequency, percentage, mean, standard deviation, Dependent t-test and Independent t-test were analyzed for this study.

The results showed that Plai oil massage had significantly to pain score, pressure pain threshold and neck movement at 0.05. Palm oil massage had significantly to pain score, pressure pain threshold and neck movement at 0.05. In addition, massage with Plai oil can reduce a pain level, improve a level of pain pressure threshold, and increase a level of neck motion rather than massage with Palm oil with statistical significance at 0.05.

Keywords: massage/ neck and shoulder pain/ palm oil/ plai oil

บทนำ

ปัจจุบันการรักษาอาการปวดกล้ามเนื้อ มีรูปแบบการรักษาที่นิยม คือการรักษาทางศัลยกรรมด้วยการผ่าตัด และการรักษาแบบอนุรักษ์ ได้แก่ การใช้ยา เช่น ยาลดอาการอักเสบ ยาคลายกล้ามเนื้อ ยาต้านภาวะซึมเศร้า และยาบรรเทาอาการปวดรวมไปถึงวิธีการทางกายภาพบำบัด เช่น การนวดด้วยเครื่องความถี่สูง การประคบด้วยความเย็น การประคบด้วยความร้อน การดึงกระดูกสันหลัง การกระตุนปลายประสาทด้วยไฟฟ้า เพื่อลดอาการปวดและเกร็งของกล้ามเนื้อ การบริหารร่างกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ แต่การรักษาผู้ป่วยแบบนี้มีอาการข้างเคียง เช่น การใช้ยาต้านการอักเสบมีผลก่อให้เกิดความระคายเคืองในระบบทางเดินอาหาร เมื่อรับประทานติดต่อกันเป็นประจำ ทำให้เกิดแพลงในระบบทางเดินอาหาร มีเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร การติดยาในกลุ่มยากล่อมประสาท และการใช้ยามากเกินไป (จุลจิรา และคณะ, 2555)

จากปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการนำแนวคิดการแพทย์แบบผสมผสาน (Integrative medicine) เข้ามาดูแลผู้ป่วย เพื่อลดปัญหาอาการข้างเคียงจากการใช้ยา และเป็นการเติมเต็มความสมบูรณ์ในการดูแลแบบองค์รวม (ลดวัลย์ และคณะ, 2558) การรักษาด้วยแนวคิดการแพทย์แบบผสมผสานนี้มีรูปแบบการรักษาหลากหลายวิธี แต่วิธีการที่มีนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายคือ การนวด และการประคบ

สมุนไพร (ชาคริต และคณะ, 2557) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาโดยการนวดนั้น เป็นที่ยอมรับกันว่าสามารถช่วยบรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น อันเนื่องมาจากการทำงานในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี (เกศ, 2553) ช่วยผ่อนคลายความเครียด ลดความวิตกกังวล (ชำนาญ, 2550) นอกจากนี้ยังมีการนำน้ำมันเข้ามาใช้ประกอบการนวด โดยจะใช้น้ำมันทาไปยังบริเวณกล้ามเนื้อที่ต้องการแล้วใช้มือทา ถู เพื่อรักษาอาการปวดกล้ามเนื้อ น้ำมันบางชนิดมีส่วนประกอบของสมุนไพรที่มีสรรพคุณในการแก้อาการอักเสบ ลดปวด การนวดดึงกล้าวจึงมีผลให้สารสำคัญของสมุนไพรซึมเข้าไปในบริเวณกล้ามเนื้อ ส่งเสริมให้การนวดมีผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น (สีดา และคณะ, 2557)

สมุนไพรไทยที่นิยมนิยมนำมาเป็นส่วนผสมในการเตรียมตำรับน้ำมันสำหรับประกอบการรักษากลุ่มอาการกล้ามเนื้อ และเส้นเอ็น มีมากมายหลายชนิด อาทิ ไฟลัมมิน ขิง ตะไคร้ หญ้าขัดมูล ลูกกระวน กานพลู เกาอีนอ่อน เกาวัลย์เปรียง ว่านนา คำ ว่านเอ็นเหลือง กระทิง เป็นต้น (กองประกอบโรคศิลปะ, ม.ป.ป.) จากการรายงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพบว่า ในปี พ.ศ. 2557 สมุนไพรที่ใช้ในการรักษากลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อที่มียอดการสั่งจ่ายจำนวนมากที่สุดคือ ไฟลัม โดยมียอดการสั่งจ่ายจำนวน 361,167 ครั้ง (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2557)

ไฟล มีชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Zingibermontanum* (Koenig) Link ex Dietr. จัดอยู่ในวงศ์ Zingiberaceae ในเหง้าไฟล่มองค์ประกอบเคมีเป็นสารสีเหลือง เครอร์คุมิน (Curcumin) อนุพันธุ์แนฟโทควีโนน (Naphtoquinone derivative) อนุพันธุ์บิวทานอยด์ (Butanoind derivatives) และน้ำมันหอมระ夷ง่ายซึ่งประกอบด้วยสารกลุ่มซาบินิน (Sabinene) เป็นองค์ประกอบหลักประมาณร้อยละ 50 สารกลุ่มเทอร์พินิน (Terpenene) ประมาณร้อยละ 20 และสารอื่นอีก 37 ชนิด (รุ่งระวี, 2550) น้ำมันหอมระ夷ในไฟล และสารเครอร์คุมิน (Curcumin) อนุพันธุ์แนฟโทควีโนน (Naphtoquinone derivative) อนุพันธุ์บิวทานอยด์ (Butanoind derivatives) ที่ประกอบในไฟลนี้เป็นกลุ่มสารที่มีผลการวิจัยพบว่า มีฤทธิ์ต้านการอักเสบ และแก้ปวดในสัตว์ทดลอง (นพมาศ, 2555)

จากการเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ประกอบกับการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาถึงคุณสมบัติในการลดอาการอักเสบของไฟลไว้ค่อนข้างชัดเจนและมีการศึกษาถึงประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันไฟล แต่ยังไม่มีการเปรียบเทียบระหว่างการนวดด้วยน้ำมันไฟล กับการนวดด้วยน้ำมันที่ไม่มีสรรพคุณในการแก้อาการปวดกล้ามเนื้อว่า มีผลแตกต่างกันหรือไม่ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความจำเป็นในการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลของการนวด

ด้วยน้ำมันไฟล และน้ำมันปาล์มต่ออาการปวดกล้ามเนื้อคอก บ่า ไหล่ในนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิ่ง เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการยืนยันประสิทธิผลของน้ำมันไฟล และแนวทางสำหรับการให้บริการด้านการนวดไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันไฟลต่ออาการปวดกล้ามเนื้อคอก บ่า ไหล่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิ่ง

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันปาล์มต่ออาการปวดกล้ามเนื้อคอก บ่า ไหล่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิ่ง

3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันไฟล กับน้ำมันปาล์มต่ออาการปวดกล้ามเนื้อคอก บ่า ไหล่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนากิ่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ชนิด 2 กลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ และสาธารณสุข ภาณุจนาภิเษก กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ข้อมูลจากงานวิจัย เรื่องการเปรียบเทียบประสิทธิผลการรักษา ระหว่างการบำบัดด้วยคลื่นชนิดเดียวกับ คลื่นเสียงความถี่สูงในผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการ ปวดกล้ามเนื้อและพังผืดของกล้ามเนื้อ 疗法ที่เชี่ยวส่วนบน (กัตติกา และคณะ, 2557) มาคำนวณค่าขนาดอธิผล (Effect size) ได้ค่าเท่ากับ 0.8 และนำมาประมาณ ขนาดตัวอย่างจากตารางประมาณขนาด กลุ่มตัวอย่างแบบทดสอบสมมุติฐานสอง ทางที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (Polit, 1996) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 20 คน และดำเนินการคัดเลือกกลุ่มแบบ เจาะจง (Purposive sampling) เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วม การศึกษา

1. เป็นผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยและ ประเมินจากพยาบาลเวชปฏิบัติว่ามีระดับ ความรู้สึกปวดกล้ามเนื้อคือ บ่า ไหล่ ตั้งแต่ ระดับ 4 ขึ้นไป

2. ยินดีเข้าร่วมการวิจัยตาม ระยะเวลาที่กำหนด โดยลงนามยินยอมเข้า ร่วมการวิจัย

เกณฑ์การคัดอาสาสมัครออกจาก การศึกษา

1. มีอาการปวดกล้ามเนื้อคือ บ่า ไหล่ที่มีสาเหตุมาจากการอุบัติเหตุหรือความ ผิดปกติของสมอง

2. มีประวัติการแพ้แพล และ/หรือ น้ำมันปาล์ม

3. มีอาการชา ร้าว ลงแขนจากการ กดทับของเส้นประสาท

4. เป็นโรคที่ห้ามทำการ ได้แก่ หอบหืดระยะรุนแรง โรคลมชัก โรคติดเชื้อ เอียบพลัน โรคกระดูกพรุนรุนแรง

5. มีอาการที่ห้ามทำการ ได้แก่ มีไข้สูงเกิน 38.5 องศาเซลเซียส มีความดัน โลหิตสูง ($160/100$ มิลลิเมตรปอร์ท) ที่มี อาการหน้ามืด ใจสั่น ปวดศีรษะ หรือ คลื่นไส้อาเจียน

6. มีพยาธิสภาพที่คือ บ่า ไหล่ ที่ ห้ามทำการ ได้แก่ มีกระดูกแตก หัก ปริร้าวที่ยังไม่ติดดี เป็นมะเร็ง

7. มีแพลเปิด แพลเรื้อรัง หรือมีรอย โรคผิวหนังที่สามารถติดต่อได้ การบาดเจ็บ ภายใน 24 ชั่วโมง มีการผ่าตัดภายใน ระยะเวลา 1 เดือนมีหลอดเลือดดำอักเสบ

8. ได้รับการรักษาที่มีผลต่ออาการ ปวดบ่ามาแล้วไม่เกิน 7 วัน ก่อนเข้าร่วมการ วิจัยอาทิเช่น ด้วยการทายา ทานยา ฉีดยา การนวด การประคบ การฝังเข็ม การ กายภาพบำบัด เป็นต้น

9. ผู้ป่วยทนต่อความปวดไม่ได้ต้อง รับประทานยาแก้ปวดหรือรับการรักษาด้วย วิธีอื่น เพื่อบรรเทาอาการปวด

ทั้งนี้หากพบว่าอาสาสมัคร มี อาการแพ้สมุนไพรขณะทำการทดลอง หรือไม่ปฏิบัติตัวตามข้อตกลงหรือขอถอน ตัวออกจาก การศึกษา ไม่สามารถเข้า

ร่วมงานวิจัยครบตามระยะเวลาที่กำหนดจะพิจารณาให้สิ้นสุดการเข้าร่วมการวิจัย

โดยการคัดเลือกแต่ละกลุ่มจะมีอาการปวด ระดับความรู้สึกกดเจ็บ องศา การเคลื่อนไหว มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินอาการปวดกล้ามเนื้อ Numeric rating score

2. เครื่องวัดระดับความรู้สึกกดเจ็บ (Algometer combo รุ่น OE-220)

3. เครื่องมือวัดองศาสาก การเคลื่อนไหวของข้อ (Inclinometer)

4. แบบบันทึกข้อมูลการทดลองประกอบด้วย 2 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ หลักสูตร สาเหตุของอาการปวด ระยะเวลาที่มีอาการปวด วิธีจัดการกับอาการปวดบ่าก่อนมาเข้าร่วมวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการทดลอง ประกอบด้วย ระดับความปวด ระดับความรู้สึกกดเจ็บ องศาสาก การเคลื่อนไหวของ คอกและข้อมูลอาการไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก่อนทำการทดลองในแต่ละครั้ง และหลังการทดลองเสร็จสิ้น 24 ชั่วโมง

5. น้ำมันเพลทที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรในการเตรียมคือ นำไพลน้ำหนัก 2 กิโลกรัม ทยอยในน้ำมันปาล์ม 1 ลิตร เป็นเวลา 10 นาที

6. น้ำมันปาล์มที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรในการเตรียมคือ นำน้ำมันปาล์ม 1 ลิตร เป็นเวลา 10 นาที

7. คู่มือการนวดน้ำมันประกอบไปด้วย 1) ท่าการนวด 2) แนวการนวด 3) วิธีการนวด และ 4) ระยะเวลาการนวด การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบวัดระดับความปวด Numeric Rating Score ค่าความเที่ยงแบบวัดซ้ำของเครื่องมือเท่ากับ 0.78 (ปุณยนุช, 2554)

2. เครื่องวัดความแข็งของเนื้อเยื่อ และระดับความรู้สึกกดเจ็บ (Algometer Combo รุ่น OE-220) ผ่านการทดสอบคุณภาพโดยวิธี test-retest reliability ในกลุ่มที่มีลักษณะตามเกณฑ์การคัดเข้าแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของครอนบัคได้ค่าเท่ากับ 0.77

3. เครื่องมือวัดองศาสาก การเคลื่อนไหวของข้อ (Inclinometer) ผ่านการทดสอบคุณภาพโดยวิธี test-retest reliability ในกลุ่มที่มีลักษณะตามเกณฑ์การคัดเข้าแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของครอนบัคได้ค่าเท่ากับ 0.77

4. คู่มือการนวดน้ำคั้นจากไพล/น้ำมันไพล ตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องและความคงทนจาก ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยสาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย

สาขาวิทยาศาสตร์สาธารณสุข การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการนวดไทย 1 ท่าน
การดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัยตามเกณฑ์การคัดเลือกด้วยตัวอย่าง อาสาสมัครทุกรายจะได้ทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีวิจัย อันตรายหรืออาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นจากการทดลองได้แก่ การระบบ รอยชา รอยแดง อาการมีศีรษะ วิงเวียนศีรษะ บริเวณผิวนังที่ทำการทดลองอาจไม่ได้ง่ายหากสัมผัสกับเดด อาการแพ้สมุนไพรคือมีอาการผื่นคันหรือแพ้หายใจไม่ออ ก และการปฏิบัติตัวในระหว่างที่เข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ ห้ามอาสาสมัครลังออกหรืออาบน้ำจนกระหงครอบ 6 ชั่วโมง (ธวีศักดิ์ และคณะ, 2531) และระหว่างอยู่ในช่วงการทดลองไม่รับการรักษาที่มีผลต่ออาการปวดบ่า อาทิ เช่น ด้วยการทายา ทานยา ฉีดยา การนวด การประคบ การฝังเข็ม การกายภาพบำบัด เป็นต้น พร้อมลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

2. ผู้วิจัยทดสอบอาการแพ้โดยใช้น้ำมันเพลและน้ำมันปาล์มทาท้องแขนด้านในทั้ง 2 ข้าง ขนาดเท่าเหรียญ 5 บาท ทิ้งไว้นาน 5 นาที หากพบผื่นแดงจะคัดออก

3. แบ่งผู้ทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม โดยวิธีการคัดเลือกในแต่ละกลุ่มจะมีอาการปวด ระดับความรู้สึกกดเจ็บ ของศาการ เคลื่อนไหว มีค่าแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

4. ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 ประเมินระดับความปวด โดยใช้แบบวัดระดับความปวด

Numeric Rating Score ประเมินการเคลื่อนไหวของคอในทิศทาง ก้ม เงย เอียงซ้าย และเอียงขวา ด้วยเครื่องมือวัดองศา การเคลื่อนไหวของข้อ Inclinometer และประเมินระดับความรู้สึกกดเจ็บ ด้วยเครื่องวัดความแข็งของเนื้อเยื่อ และระดับความรู้สึกกดเจ็บ (Algometer combo รุ่น OE-220)

5. ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 2 ทำการทดลองโดยการนวดน้ำมันเพลหรือน้ำมันปาล์มโดยให้ผู้ป่วยนอนคว่ำหันหน้าไปข้างเดียวกับข้างที่จะทำการนวด นำน้ำมันเพลหรือน้ำมันปาล์ม จำนวน 10 หยด หยดลงบนกล้ามเนื้อ คอชิดแนวกระดูกตันคอ แล้วใช้นิ้วหัวแม่มือกดลงบนกล้ามเนื้อชิดแนวกระดูกตันคอ เล็กน้อยรุดเลื่อนจากบริเวณกล้ามเนื้อชิดตันคอ ไปยังฐานกระดูกศีรษะ แล้วต่อไปยังกล้ามเนื้อป่า ด้วยความเร็ว 1 รอบต่อ 5 วินาที เป็นเวลา 5 นาที โดยจะหยดน้ำมันเพลหรือน้ำมันปาล์มซ้ำๆ ทุก ๆ 30 วินาที โดยทำการทดลองดังกล่าวเป็นระยะเวลา 3 วัน วันละ 1 ครั้ง ห่างกัน 24 ชั่วโมง

6. ในวันที่ 4 ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 ประเมินระดับความปวดด้วยแบบวัดระดับความปวด ระดับความรู้สึกกดเจ็บและประเมินการเคลื่อนไหวของคอในทิศทาง ก้ม เงย เอียงซ้าย และเอียงขวา การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิความเป็นส่วนตัว และการปกปิดความลับของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างโดยงานวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาคณะกรรมการ

จริยธรรมในมนุษย์วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขภูมิภาคเชียงรายที่ KMPHT 60010004

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. การเปรียบเทียบประสิทธิผลก่อน-หลังของการนวดด้วยน้ำมันไพโลต่อระดับความปวดคอ บ่า ไหล่ โดยใช้สถิติการทดสอบที่แบบกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Pair t-test)

3. การเปรียบเทียบประสิทธิผลก่อน-หลัง ของการนวดด้วยน้ำมันปาล์มต่อระดับความปวดคอ บ่า ไหล่ โดยใช้สถิติการทดสอบที่แบบกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Pair t-test)

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนวดด้วยน้ำมันไพโลกับน้ำมันปาล์มต่อระดับความปวดคอ บ่า ไหล่ โดยใช้สถิติการทดสอบที่แบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มน้ำมันไพโลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 90 มีอายุระหว่าง 18-25 ปี ร้อยละ 100 และมีอาการปวดนาน้อยกว่า 2 สัปดาห์ ร้อยละ 65 และกลุ่มน้ำมันปาล์ม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 100 มีอายุระหว่าง

18-25 ปี ร้อยละ 100 และมีอาการปวดนาน้อยกว่า 2 สัปดาห์ ร้อยละ 80

2. ข้อมูลประวัติอาการปวด พบร่วมกับน้ำมันไพโล มีอาการเจ็บปวดกล้ามเนื้อคอป่าไหล่ คือค่าเฉลี่ยความปวดเท่ากับ 5.35 ค่าเฉลี่ยขึ้นกับระดับความเจ็บปวดเท่ากับ 21.5 องศาการเคลื่อนไหวคอในทิศทางก้มเท่ากับ 49.25 ทิศทางงอเท่ากับ 49.3 เอียงซ้ายเท่ากับ 30.8 และเอียงขวาเท่ากับ 36.75 กลุ่มน้ำมันปาล์ม มีอาการเจ็บปวดกล้ามเนื้อคอป่าไหล่ คือค่าเฉลี่ยความปวดเท่ากับ 4.90 ค่าเฉลี่ยขึ้นกับระดับความเจ็บปวดเท่ากับ 25.80 องศาการเคลื่อนไหวคอในทิศทางก้มเท่ากับ 54.75 ทิศทางงอเท่ากับ 53.25 เอียงซ้ายเท่ากับ 35.20 และเอียงขวาเท่ากับ 40.75 โดยเมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลก่อน-หลังการนวดด้วยน้ำมันไพโล ด้วยสถิติ Pair -sample t-test พบร่วมกับหลังการนวดด้วยน้ำมันปาล์ม อาสาสมัครมีระดับความปวดลดลง ระดับความรู้สึกกดเจ็บเพิ่มขึ้นของศาสากการเคลื่อนไหวคอในทิศทางการก้ม-งอ และเอียงไปทางด้านซ้าย-ขวาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 1

4. ผลก่อน-หลังการนวดด้วยน้ำมันปาล์ม ด้วยสถิติ Pair-sample t-test พบร่วมกับหลังการนวดด้วยน้ำมันปาล์ม อาสาสมัครมีระดับความปวดลดลง ระดับความรู้สึกกดเจ็บเพิ่มขึ้น และองศาสากการเคลื่อนไหวคอในทิศทางการงอ และเอียงไปทางด้านขวา

เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ต้องทำการเคลื่อนไหวคอในทิศทางการก้ม และเอียงไปทางด้านซ้ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

5. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพ นวัตด้วยน้ำมันไฟลกับน้ำมันปาล์มพบว่า

น้ำมันไฟลสามารถลดระดับความเจ็บปวด และเพิ่มระดับความรู้สึกดีเจ็บ เพิ่อมองศา การเคลื่อนไหวคอในทิศทางงยได้ดีกว่า น้ำมันปาล์ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ส่วนการเคลื่อนไหวคอในทิศทางก้ม และเอียงซ้าย-ขวา ไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบประสิทธิผลก่อน-หลังของการนวดด้วยน้ำมันไฟล

ประสิทธิผล	ก่อนนวด		หลังนวด		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
Pain score	5.35	0.88	2.85	1.46	10.162	0.000*
Pain Threshold	21.50	5.91	30.95	10.59	-4.714	0.000*
Flextion	49.25	13.11	57.00	11.29	-2.338	0.030*
Extenion	49.25	10.29	60.00	11.47	-4.454	0.000*
Left-lateral	30.75	7.83	39.75	4.99	-5.219	0.000*
Right-lateral	36.75	6.74	44.25	5.20	-4.359	0.000*

*p-value < 0.05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบประสิทธิผลก่อน-หลังของการนวดด้วยน้ำมันปาล์ม

ประสิทธิผล	ก่อนนวด		หลังนวด		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
Pain score	4.90	0.85	3.35	1.09	7.815	0.000*
Pain Threshold	25.80	5.80	29.75	9.80	-3.004	0.007*
Flextion	54.75	9.39	57.50	10.45	-1.291	0.212
Extenion	53.25	7.12	57.00	8.80	-2.263	0.036*
Left-lateral	35.20	8.51	38.75	6.04	-1.704	0.105
Right-lateral	40.75	6.13	44.25	3.73	-2.570	0.019*

*p-value < .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบประสิทธิผลการนวดน้ำมันแพล-น้ำมันปาล์ม

ประสิทธิผล	น้ำมันแพล		น้ำมันปาล์ม		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
Pain score	2.50	1.10	1.55	0.89	3.006	0.005*
Pain Threshold	-9.45	8.96	-3.95	5.88	-2.294	0.027*
Flextion	-7.75	14.82	-2.75	9.52	-1.269	0.213
Extenion	-10.75	10.79	-3.75	7.41	-2.391	0.022*
Left-lateral	-9.00	7.71	-3.55	9.32	-2.015	0.051
Right-lateral	-7.50	7.69	-3.50	6.09	-1.823	0.076

*p-value < .05

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า การนวดด้วยน้ำมันแพลมสามารถลดระดับอาการปวด เพิ่มระดับความรู้สึกกดเจ็บ และเพิ่มองค์การเคลื่อนไหวศีรษะได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากในน้ำมันแพลมมีสารสำคัญในการต้านการอักเสบ ได้แก่ (E)-4-(3',4';-dimethoxyphenyl) but-3-en-1-ol, terpinene-4-ol และ sabinene (รุ่งระวี, 2550) เมื่อทำการนวดด้วยน้ำมันแพลจึงทำให้สารตังกล่าวซึมเข้าไปสู่กล้ามเนื้อออกรถทางเดินหายใจโดย Panthong (2540) ได้ทำการทดลองพบว่าสาร (E)-4-(3',4';-dimethoxyphenyl) but-3-en-1-ol สามารถยับยั้งการบวมของอุจุดเท้าหนูที่เกิดจากการฉีด carrageenan โดย Kentaro และ คณะ (2013) ได้ทำการศึกษาในสัตว์ทดลอง พบว่า terpinen-4-ol มีฤทธิ์ต้านการอักเสบในช่องปากของหนู mice ได้ และ Raveendrakurup และ คณะ (2557) ได้

ทำการศึกษาพบว่า sabinene สามารถยับยั้งการอักเสบของเลนส์ในตากกระต่ายได้ สอดคล้องกับการวิจัยของวิรุพ และ คณะ (2536) ที่ศึกษาผลของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ประกอบไปด้วยน้ำมันหอมระเหยจากเหง้าแพล ร้อยละ 14 รักษาอาการบาดเจ็บของข้อเท้านักกีฬาชายจำนวน 21 ราย พบรากุ่มที่ได้รับการรักษา มีอาการบวมและปวดน้อยกว่ากุ่มที่ได้รับยาหลอกและสามารถยับข้อเท้าลงได้มากกว่า

ผลของการวิจัยยังพบว่า การนวดด้วยน้ำมันปาล์มมีประสิทธิผลในการลดอาการปวดกล้ามเนื้อคอ บ่า ไหล่ เพิ่มระดับความรู้สึกกดเจ็บ และเพิ่มองค์การเคลื่อนไหวของศีรษะในทิศทางเบยและเอียง ข้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่องค์การเคลื่อนไหวของศีรษะในทิศทางก้มและเอียงซ้ายเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนนวดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอธิบายได้ว่า กระบวนการนวดยังไม่กระตุ้นเส้นใยประสาทขนาดใหญ่ส่ง

สัญญาณประสาทไปกระตุ้นเซลล์เออสจี ให้ส่งสัญญาณประสาทไปยับยั้งการทำหน้าที่ของเซลล์ที่ทำให้ประดิษฐ์ความปวดปิดลง สมองจึงได้รับสัญญาณความปวดลดลงตามทฤษฎีประดิษฐ์ความปวดคุณความปวด (Melzack & Wall, 1965 อ้างถึงใน ชาคริต และคณะ, 2557) ระดับอาการเจ็บปวดของอาสาสมัคร จึงลดลง ทำให้สามารถรับแรงกระตุ้นด้วยการกดได้มากขึ้น ระดับความรู้สึกเจ็บจึงเพิ่มขึ้น (ร่มฉัตร และคณะ, 2556) และเมื่ออาการเจ็บปวดลดลงมีผลทำให้องศา�始 เคลื่อนไหวของข้อเพิ่มขึ้น การเคลื่อนไหวของคอด้วยทิศทางเบย และเอียงขวาจึงเพิ่มขึ้น (ศศิธร, 2557)

สอดคล้องกับการวิจัยของชาคริต และคณะ (2557) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ผลของ การนวดด้วยน้ำมันหอมระ夷และประคบสมุนไพรร่วมกับการใช้ยาต่ออาการปวดหลัง ส่วนล่างและปฏิกริยาสะท้อนความตึงตัว ของกล้ามเนื้อในผู้ที่มีอาการปวดหลัง ส่วนล่าง พบร่วมกับการได้รับการนวดด้วยน้ำมันหอมระ夷และประคบสมุนไพร ร่วมกับการใช้ยา กลุ่มทดลองมีอาการปวดหลังส่วนล่างและปฏิกริยาสะท้อนความตึงตัวของกล้ามเนื้อน้อยกว่าก่อนได้รับการนวด

นอกจากนี้ผลของงานวิจัยยังพบว่า การนวดด้วยน้ำมันแพล และน้ำมันปาล์มมีประสิทธิผลในการลดอาการปวดกล้ามเนื้อ คอด้วย ไฟฟ้าได้แตกต่างกันตามสมดุลฐานที่ได้ตั้งไว้ คือการนวดด้วยน้ำมันแพลสามารถลดอาการปวดและเพิ่มระดับความรู้สึกเจ็บได้มากกว่าการนวดด้วยน้ำมันปาล์ม อธิบาย

ได้ว่าเกิดจากองค์ประกอบของน้ำมันแพลที่มีผลต่ออาการเจ็บปวด ขณะนวดทำให้สารตังกล่าวซึมเข้าไปออกฤทธิ์ด้วย (รุ่งระบ卉, 2550) จึงทำให้สามารถลดอาการเจ็บปวดมากกว่าการนวดด้วยน้ำมันปาล์มซึ่งไม่มีสารสำคัญในการลดอาการเจ็บปวด แต่ในด้านของการเคลื่อนไหวนั้นการนวดของน้ำมันทั้งสองชนิดไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าองศา�始เคลื่อนไหวของคอด้วยเพิ่มขึ้นหลังจากการทดลองนั้นเป็นผลมาจากการนวดลงบนกล้ามเนื้อ (โสภา และคณะ, 2557) ซึ่งในกระบวนการวิจัยน้ำมันทั้งสองชนิดมีวิธีการนวดที่เหมือนกัน จึงส่งผลทำให้องศา�始เคลื่อนไหวของคอด้วยเพิ่มต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยวิจัยของโสภา และคณะ (2557) ที่ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนวดเพื่อผ่อนคลายแบบนวดโดยใช้น้ำมันแพลกับนวดแบบดึงเดjmในผู้ที่มีปัญหาปวดไหล่และคอด้วยพนบวกกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการนวดโดยใช้น้ำมันแพลกับที่ได้รับการนวดแบบดึงเดjm มีค่าเฉลี่ยของการปวดหลังได้รับการนวดน้อยกว่าก่อนได้รับการนวดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพนบวการนวดทั้งสองแบบช่วยลดอาการปวดได้ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่ากระบวนการนวดนั้นมีความแตกต่างกัน โดยการนวดในงานวิจัยนี้ เป็นเพียงการใช้นิ้วหัวแม่มือกดลงบนกล้ามเนื้อชิดแนวกระดูกต้นคอเล็กน้อยรูดเลื่อนจากบริเวณกล้ามเนื้อชิดต้นคอ ทำให้ผลของการนวดนั้นมีน้อย ผลของความ

แตกต่างจากสรรพคุณของสมุนไพรจีงสามารถเห็นได้ชัดเจนขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรใช้น้ำมันไพโลเพื่อลดอาการปวดในกล้ามเนื้อส่วนอื่น ๆ
2. น้ำมันไพโลสามารถลดอาการปวดได้ จึงควรพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นสีน่าใช้มากกว่านี้
3. การสกัดสารสำคัญจากไพโลด้วยน้ำมันทำให้ผลผลิตที่ได้มีความเนียนยวาวของหนา ควรสกัดสารสำคัญด้วยสารสกัดชนิดอื่น
4. ควรมีการศึกษาผลต่ออาการปวดกล้ามเนื้อให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น วัดความแข็งเกร็งของเนื้อยื่อ วัดคลื่นไฟฟ้าในกล้ามเนื้อ

เอกสารอ้างอิง

กองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (ม.บ.บ.). ตำราแพทย์แผนโบราณ ทั่วไป สาขาเภสัชกรรม. กรุงเทพฯ: ม.บ.บ.

กัตติกา ภูมิพิทักษ์กุล และคณะ. (2557). การเปรียบเทียบประสิทธิผลการรักษาระหว่างการบำบัดด้วยคลื่นซีอคซินิดเรเดียลกับคลื่นเสียงความถี่สูงในผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการปวดส่วนบน. เวชศาสตร์พื้นฟูสาร, 24(2), 49-54.

เกศ สัตยพงศ์. (2553). ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของการผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกโครงร่างในอาชีพหมอนวดแผนไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต การวิจัยและการจัดการด้านสุขภาพ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุลจิรา อิรชิตกุล ชนิษฐา นาคະ และปิยะภรณ์ บุญพัฒน์. (2555). การจัดการอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อของผู้สูงอายุที่มีอาชีพกรีดยางพารา. วารสารสภากาชาดไทย, 27(2), 134-147.

ชาคริต สัตยธรรม ลดวัลย์ อุ่นประเสริฐ พงศ์ นิชโจน์ และนพวรรณ เปียชื่อ. (2557). ผลของการนวดด้วยน้ำมันหอมระ夷และประคบสมุนไพรร่วมกับการใช้ยา ต่ออาการปวดหลังส่วนล่างและปฏิกิริยาสะท้อนความตึงตัวของกล้ามเนื้อในผู้ที่มีอาการปวดหลังส่วนล่าง. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 25(2), 2-13.

ชำนาญ ผึงพา�. (2550). ผลการนวดแผนไทยประยุกต์ต่อการผ่อนคลาย. วิทยาศาสตร์ มนุษย์ ที่ วิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

- ร่วมกับ สุนทรนศาสตร์ และคณะ. (2531). การศึกษาประสิทธิภาพการปลดปล่อยของน้ำมันไฟลจากครีมไฟลจีชาล. กรุงเทพฯ:สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- นพมาศ สุนทรเจริญนนท์. (2555). น้ำมันไฟลทดสอบต่างจากน้ำมันไฟลกลั่นอย่างไร. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/109>.
- ปุณยนุช คงเสน่ห์. (2554). ผลของการโปรแกรมการเจริญสติต่ออาการปวดเข่าในผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ร่มฉัตร ประเสริฐ อุทิตย์ พวงมะลิ และ สุรีพร อุทัยคุปต์. (2556). จัดกิจกรรมดับการรับความรู้สึกเจ็บปวดด้วยแรงกด และภาวะทางด้านจิตใจในผู้สูงอายุที่มีอาการปวดคอเรื้อรังแบบไม่ทราบสาเหตุ. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด, 25(2), 203-211.
- รุ่งระวี เต็มศิริกษ์กุล. (2550). องค์ความรู้จากงานวิจัยสมุนไพรไทย 10 ชนิด กระชายคำ กวาวเครือขาว ขมิ้นชัน ขิง บัวบก พริกไทย ไฟล ฟ้าทะลายโจร มะขามป้อม มะระ ขึ้นก. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เช็นจูรี จำกัด.
- ลดาวัลย์ อุ่นประเสริฐพงศ์ นิชโรวน์ ศิริศักดิ์ ศรีสั่งวนน์ และนพวรรณ เปียซ์. (2558). ผลของการนวดและประคบสมุนไพรเพื่อบำบัดเสริมการรักษาต่ออาการปวดศีรษะในผู้ที่เป็นไข้เกรน. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 26(1), 42.
- วิรุพ เหล่าภารເກມ ວິໄຈຊີຍ ໂຄງສວຣະນພີສມ້ຍ ແລ້າກັບທຣເກມ ແລະ ວິໄຈອົງພືນຈິພງ. (2536). ຄວາມສົມຖົມຂຶ້ນພລຂອງຄຣີມສມຸນໄພຣໄພລ (ໄພລຈີ່ຈາລ) ໃນກາຮັກຢາໂຮຄຂ້ອເຫຼັກແພລ. ສຽນຄຣິນທຣວິໂຮຜວະເວີຊາຣ, 8(3), 159-164.
- ศศิธร ມຸກປະດັບ. (2557). ผลของการโปรแกรมส่งเสริมการเคลื่อนไหวแบบมุ่งหมายต่อผลลัพธ์ทางกล้ามเนื้อ กระดูกและข้อในผู้ป่วยบาดเจ็บที่มีข้อจำกัดการเคลื่อนไหว. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต การพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2557). 10 อันดับ ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติที่มีการสั่งใช้มากที่สุดปีงบประมาณ 2557. ในเอกสารประกอบการประชุม

- ปฏิบัติการ การจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์การแพทย์แผนไทย
พื้นที่กรุงเทพมหานคร
ปีงบประมาณ 2559-2561, 101.
- สภา ลีศิริวัฒนกุล คณิสร แก้วแดง และ¹
วิภารัตน์ กิบาลวงศ์. (2557). การ
เปรียบเทียบประสิทธิผลของการ
นวดเพื่อผ่อนคลาย แบบนวดโดย
ใช้น้ำมันเพลกับนวดแบบดึงเดิมใน
ผู้ที่มีปัญหาปวดไหล่และคอ.
วารสารวิทยาลัยพระปกเกล้า
จังหวัด, 25, 4-51.
- Kentaro, N., Kazumi, H., Sanae, A.I.,
Naho, M., Hiroshi, I., Junichi, K.,
& Shigeru, A. (2013).
Suppression of inflammatory
reactions by terpinen-4 - ol, a
main constituent of tea tree oil,
in a murine model of oral
candidiasis and its suppressive
activity to cytokine production

- of macrophages in vitro. **Biol. Pharm. Bull.**, 36(5), 838-844.
- Panthong, A., Kanjanapothi, D.,
Niwatananant, W., &
Reutrakul, V. (1997). Anti-
inflammatory activity of
compound D isolate from
Zingiber cassumunar Roxb.
Phytomedicine, 4(3), 207-
212.
- Polit, D.F. (1996). **Data analysis &
statistics for nursing research.**
New York: Appleton & Lange.
- Raveendrakurup, A., Sadasivan, A.N.,
Koranappallil, B.R., & Appian, S.
(2014). The essential oil
constituents of Zorniadiphylla
(L.) Pers, and anti-Inflammatory
and antimicrobial activities of
the oil. **Rec. Nat. Prod.**, 8(4),
385-393.